

TÁC PHẨM VĂN HỌC ĐƯỢC GIẢI THƯỞNG NHÀ NƯỚC

TRẦN MAI NINH

Trần Mai Ninh
tuyển thơ văn

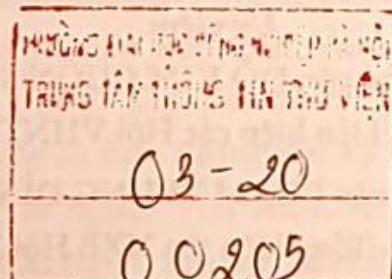
NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

TÁC PHẨM VĂN HỌC ĐƯỢC GIẢI THƯỞNG NHÀ NƯỚC

TRẦN MAI NINH

Tuyển tập thơ văn

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Nền văn học cách mạng Việt Nam được Bác Hồ đặt nền móng từ những năm đầu thế kỷ XX và có bước phát triển rực rỡ từ sau Cách mạng tháng 8/1945, đặc biệt là trong sự nghiệp giải phóng dân tộc và xây dựng lại đất nước sau chiến tranh. Đó là thành tựu to lớn và phong phú cả về nội dung, tư tưởng, nghệ thuật và dội ngũ sáng tác. Những tác phẩm văn học kết tinh tài năng, tâm huyết của nhiều thế hệ nhà văn đã đi vào ký ức hàng triệu người Việt Nam, góp phần nuôi dưỡng vẻ đẹp tâm hồn và nhân cách con người Việt Nam, làm giàu thêm những giá trị văn hóa Việt Nam mà ông cha ta đã dày công xây dựng. Tập đại thành văn học cách mạng và kháng chiến là bức tượng đài kỳ vĩ ghi lại diện mạo đất nước và con người Việt Nam về một thời kỳ vĩ đại của dân tộc, đưa tiến trình hiện đại hóa văn học lên một tầm cao mới.

Nhằm tôn vinh những đóng góp to lớn vào nền văn học cách mạng, Đảng và Nhà nước quyết định trao tặng Giải thưởng Hồ Chí Minh và Giải thưởng Nhà nước cho các tác phẩm văn học xuất sắc. Tiếp theo bộ sách văn học được Giải thưởng Hồ Chí Minh do Nhà xuất bản Văn Học xuất bản, Nhà nước đã quyết định giao cho Hội Nhà

văn Việt Nam và Nhà xuất bản Hội Nhà văn thực hiện dự án “Công bố và phổ biến các tác phẩm văn học được Giải thưởng Nhà nước” (giai đoạn thực hiện 2014 - 2015).

Việc Nhà nước đầu tư xuất bản bộ sách lớn này không chỉ động viên, khích lệ các nhà văn tiếp tục lao động sáng tạo mà còn là công trình thực hiện Nghị quyết 9, Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa XI: “Xây dựng văn hóa, con người Việt Nam, đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững của đất nước”. Với ý nghĩa ấy, tác phẩm của mỗi tác giả được trân trọng in riêng; tôn trọng tính lịch sử, tính nguyên bản và thống nhất về quy cách, chất lượng, thẩm mỹ... theo tiêu chí của Chính phủ.

Với lòng trân trọng và ý thức trách nhiệm cao, tập thể cán bộ, biên tập viên Nhà xuất bản đã hoàn thành bộ sách quý với sự cố gắng cao nhất. Bộ sách gồm những tác phẩm của 121 tác giả được trao Giải thưởng Nhà nước qua ba đợt, năm 2001, năm 2007 và năm 2012.

Nhà xuất bản Hội Nhà văn chân thành cảm ơn sự quan tâm và tạo điều kiện của các cơ quan chức năng của Chính phủ, Liên hiệp các Hội văn học nghệ thuật Việt Nam, Ban chấp hành Hội Nhà văn Việt Nam giúp đỡ chúng tôi thực hiện dự án quan trọng này.

Xin trân trọng giới thiệu bộ sách đến bạn đọc trong và ngoài nước.

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

Nhà thơ TRẦN MAI NINH
(1917 - 1947)

TIỂU SỬ

HỌ VÀ TÊN KHAI SINH: Nguyễn Thường Khanh (1917 - 1947) quê gốc huyện Thanh Oai (Hà Nội), sau theo gia đình định cư tại Thanh Hóa. Ngoài bút danh Trần Mai Ninh, khi viết báo, ông còn dùng nhiều bút danh khác: TK, Mạc Đổ, Hồng Diện...

VÀI NÉT VỀ QUÁ TRÌNH HỌC TẬP, CÔNG TÁC, SÁNG TÁC:

Năm 1936, đang học đến tú tài tại Hà Nội nhưng giác ngộ cách mạng, ông bỏ học tham gia hoạt động trong phong trào Thanh niên dân chủ Đông Dương. Là một chiến sĩ cách mạng còn trẻ tuổi, bằng ngòi bút của mình, Trần Mai Ninh đã tham gia chiến đấu trên mặt trận văn học, báo chí của Đảng, trong thời kỳ Mặt trận dân chủ (1936-1939). Ông từng cộng tác hoặc làm biên tập viên cho các báo Bạn Dân, Thời Thế (1937), Tin Tức, Thế Giới, Người Mới (1938) và Bạn Đường ở Thanh Hóa (1939)...

Với ý thức dùng ngòi bút làm vũ khí chiến đấu đối mặt với kẻ thù, Trần Mai Ninh viết rất khỏe, nồng nỗi, ông viết nhiều thể loại: từ phóng sự, điều tra đến tiểu luận, luận văn tuyên truyền. Nhưng sở trường chủ yếu của anh vẫn là lĩnh vực sáng tác thơ và viết truyện. Đó là thiên hướng sáng tác mà anh theo đuổi suốt quá

trình tham gia kháng chiến, lúc hoạt động công khai ở Hà Nội (1938 - 1939), lúc lánh về quê hương Thanh Hóa (1939 - 1940), lúc chiến đấu trên chiến khu Ngọc Trao (1941 - 1942), cũng như khi nằm trong nhà lao Thanh Hóa (1942 - 1944), hay trong ngục tù Buôn Ma Thuột (1944 - 1945).

Đầu năm 1945, thoát khỏi nhà tù ở Buôn Ma Thuột, ông ra hoạt động ở Liên khu V, giành chính quyền địa phương và tham gia kháng chiến chống Pháp.

Năm 1947, trong những ngày đầu kháng chiến, Trần Mai Ninh đã anh dũng hy sinh trước họng súng của kẻ thù, khi mới 30 tuổi.

TÁC PHẨM CHÍNH ĐÃ XUẤT BẢN:

Nhớ máu, Tình sông núi... Hai bài thơ này đã được in trong tuyển tập *Thơ Việt Nam 1945 - 1960*.

GIẢI THƯỞNG VĂN HỌC:

Trần Mai Ninh được trao Giải thưởng Nhà nước về Văn học nghệ thuật năm 2007 cho *Tuyển tập thơ văn Trần Mai Ninh*, Nxb Văn học, 1980.

MỤC LỤC

LỜI NHÀ XUẤT BẢN / 7

TIỂU SỬ / 11

THƠ

Tôi buồn / 15

Từ biệt / 16

Thắc mắc / 18

Lìa đàn / 20

Ngày khai trương / 21

Riêng tây / 23

Mời đi / 25

Tôi nhớ / 26

Tương tư / 28

Đón hè / 29

Nghe gió / 31

Nhớ / 32

Chờ lửa / 34

Khơi nguồn / 35

Nhiệt muôn đời / 36

Lời nương theo lòng

nắng gió / 37

Đây người thi sĩ / 38

Giao ý / 40

Tình tri âm / 43

Cơm ăn / 45

Chổi mới / 46

Nước đục / 47

Khuyến học / 48

còn một khát vọng của riêng
nghĩa.Mặc dù không rõ
còn chép chung nhưng
không bao giờ người đọc

Nắng tù / 50	Phê bình / 57
Hy vọng / 51	Âm thầm / 58
Thèm trăng / 52	Khiêng đất / 60
Nấm xôi tết / 53	Lắng chiêu căm hận / 61
Cơm trứng / 54	Nhớ máu / 62
Cơm mới / 55	Tình sông núi / 68

VĂN

Trù họa / 73
Ngơ ngác / 87
Thằng Tuất / 186
Sống đã ... rồi viết văn / 233

THƠ VĂN VÀ CON NGƯỜI TRẦN MAI NINH

(NHƯ PHONG) / 240